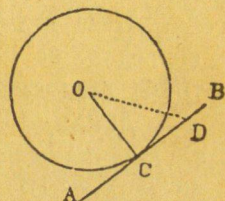

центра, срѣдата на хордата и срѣдата на дъгата лежатъ на една права, перпендикулярна къмъ хордата. Отъ тука се вижда, че линията, която прѣминава прѣзъ двѣ отъ тѣзи точки, ще прѣмине и прѣзъ третата и ще бѣде перпендикулярна къмъ хордата, а линията, която е перпендикулярна къмъ хордата и прѣминава прѣзъ една отъ тѣзи точки, ще прѣмине и прѣзъ другитѣ двѣ точки.

§ 85. **Теорема.** *Тангентата е перпендикулярна къмъ радиуса, който е прѣкаранъ въ точката на допиранието.*

Нека правата АВ бѣде тангента на кръга въ точката С (чер. 125); трѣба да докажемъ, че радиуса ОС е перпендикуларенъ къмъ АВ.

Чер. 125.

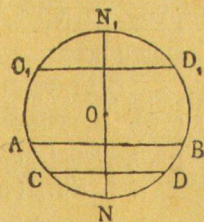
Доказ. Тѣй като споредъ прѣдположението всѣка точка D отъ правата АВ лежи внѣтъ отъ кръга, то $OD > OC$; слѣдователно ОС е най късото расстояние отъ центра до правата АВ; а най късото расстояние отъ една точка до правата линия е перпендикуларна (§ 23).

Обратна теорема. *Линията АВ, която има обща точка С съ окръжността и е перпендикулярна къмъ радиуса ОС, е тангента на кръга.*

Доказ. Като съединимъ коя да е точка D отъ правата АВ съ центра ще получимъ, че OD, като наклонена, е по голѣма отъ перпендикулара ОС, т. е. по голѣма отъ радиуса, затова всѣкиятѣ точки на правата АВ, съ исключение на точката С, ще лежатъ внѣтъ отъ кръга, а това значи, че линията АВ е тангента.

§ 86. **Теорема.** *Джигитѣ, които сж заключени между успоредни хорди, сж равни.*

Доказ. Първо, нека кажемъ, че хордитѣ АВ и CD (чер. 126), които лежатъ отъ едната страна на центра, сж успоредни помежду си; трѣба да докажемъ, че дъгата $AC = BD$.

Чер. 126.

Прѣварваме радиуса ON перпендикулярно къмъ хордата CD; отъ успоредността на хордитѣ излиза, че линията ON ще бѣде перпендикулярна и къмъ хордата АВ; слѣдователно $AN = NB$ и $CN = ND$ (§ 84), като извадимъ почленно отъ първото равенство второто, ще получимъ $AC = BD$.